

M.A. 1st Semester End Examination (Special), March -2024

Subject: History

HST1.02: Society & Religion in Early India

Full Marks: 60

Time: 3 hours

All questions carry equal marks

1. (a) Discuss the challenges in interpreting and analysing ancient Indian sources. 12
 প্রাচীন ভাৰতীয় ইতিহাসৰ সমলসমূহৰ বাখ্যা আৰু বিশ্লেষণ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত থকা
 প্ৰত্যাহ্বানসমূহ আলোচনা কৰা। ১২

Or (অথবা)

- (b) Briefly describe the significance of coins to construct the history of Early India. 12
 প্ৰাচীন ভাৰতৰ ইতিহাস নিৰ্মাণৰ বাবে মুদ্ৰাৰ গুৰুত্ব সংক্ষেপে বৰ্ণনা কৰা। ১২

2. (a) Analyse the significance of seals to reconstruct the socio-economic history of Indus Valley Civilization. 12
 সিন্ধু উপত্যকাৰ লোক সকলৰ আৰ্থ-সামাজিক ইতিহাস পুনৰ গঠন কৰিবলৈ
 ছীলসমূহৰ গুৰুত্ব বিশ্লেষণ কৰা। ১২

Or (অথবা)

- (b) To what extent, do the presence of fire altars and ritualistic object in Indus Valley settlement provide insights into the religious ceremonies and rituals practiced by the inhabitants? 12
 সিন্ধু উপত্যকা বসতি সমূহত অগ্নিবেদী আৰু ধৰ্মীয় আলোচনা কৰা। ১২

3. (a) What do you mean by the term 'Aryan'? Write a brief note on the Aryan debate in the history of ancient India. 4+8=12
 'আৰ্য্য' বুলিলে কি বুজা? প্ৰাচীন ভাৰতবৰ্ষৰ ইতিহাসত আৰ্য্যসকলৰ সম্পৰ্কে
 থকা বিতৰ্কৰ ওপৰত এটি টোকা প্ৰস্তুত কৰা। ৪+৮=১২

Or (অথবা)

(b) Discuss the religious beliefs of the Vedic people. 12

বৈদিক লোকসকলৰ ধৰ্মীয় বিশ্বাসৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। ১২

4. (a) Make a critical estimate of the material background of the origin of Buddhism. 12

বৌদ্ধ ধৰ্মৰ উৎপত্তিৰ বস্তুগত পটভূমি সম্পৰ্কে এটি সমালোচনা আগবঢ়োৱা। ১২

Or (অথবা)

(b) Discuss the significance of Iron debate in Indian history. 12

ভাৰতীয় ইতিহাসত লৌহ বিতৰ্কৰ তাৎপৰ্য বৰ্ণনা কৰা। ১২

5. (a) What do you understand by 'proliferation of castes'? Discuss how proliferation of castes took place in different Varnas in medieval India. 4+8=12

'জাতি বহু বিভাজন' বুলিলে কি বুজা? মধ্যযুগৰ ভাৰতবৰ্ষৰ বৰ্ণ ব্যৱস্থাত জাতিৰ বহুবিভাজন প্ৰক্ৰিয়াই কিদৰে থিতাপি লৈছিল আলোচনা কৰা। ৪+৮=১২

Or (অথবা)

(b) Write short note on any two of the following: 6+6=12

চমুটোকা লিখা (যিকোনো দুটা): ৬+৬=১২

(i) Puranic Hinduism (পৌৰাণিক হিন্দু ধৰ্ম)

(ii) Tantrism (তান্ত্ৰিকতাবাদ)

(iii) Shaivism (শৈৱপন্থা)
